

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1201062/4

בבית הדין הרבני האזורי ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד, הרב מאיר קאהן, הרב יעקב מ' שטיינהויז

התובעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד תמר ברש אבירם)

נגד

הנתבע: פלוני

הנדון: דחיית טענה לפגיעה מינית, וחידוש קשר בין אב לבתו אף שלא בהתאם להמלצת עו"ס הרווחה

החלטה

בפנינו תביעת האב כאשר להסדרי שהות עם הבת, וכן תביעת האם כאשר למזונות הבת, ותביעה להשבת חפציה הנמצאים ברשות האב.

לצדדים בת משותפת [י'] בגיל 4.

הדיון נפתח בבחינת הסדרי השהות, והתקיים אף בנוכחות שתי עו"ס שירותי הרווחה בנימין.

הסדרי שהות

ונזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום 19.8.19:

בפנינו תסקיר הרווחה בנימין מיום 28.7.19.

תגובת שני ההורים לתסקיר נקראה.

למעשה, האב מביע התנגדותו לתסקיר, והאם מסכימה עקרונית עם האמור בו.

ובכן, לאחר הפעלת שיקול הדעת, בית הדין מחליט לקיים דיון בפני הרכב מלא כאשר למסקנות והמלצות התסקיר, בנוכחות עו"ס הרווחה הגב' יעל לזר.

הזימון לדיון יישלח אף לשירותי הרווחה בנימין.

למעשה, התסקיר ממליץ על משמורת אצל האם, הסדרי שהות פעם בשבוע במרכז קשר למשך שעה וחצי, המתנה לאבחון כאשר לשאר אפשרויות קשר בין האב לבת, התערבות טיפולית והמלצה לאבחון האב למסוכנות מינית.

לדיון הופיעו אף 2 עו"ס מהרווחה בנימין, כאמור, הגב' יעל לזר והגב' אילנה ונגרובר.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בית הדין העלה בפניהם את האמור בתסקיר, כי טענות האם לפגיעת מינית מצד האב בבת נחקרו בעו"ס נוער והתיק נסגר לפני כמה חודשים, והקשה, מדוע האב לא יפגוש בבת באופן מקובל.

מגיבה עו"ס הגב' יעל: לא הומלץ על מרכז קשר לטווח ארוך רק אבחון למסוכנות מינית. ולאחר סיום התהליך נבדוק האם נוכל להרחיב את הקשר. התקווה להרחבת הקשר, יש קשר טוב בין האב לבת, אף שבחקירות ילדים לא עלה דבר, אך אין לי מספיק לדעת מה קרה. חקירות ילדים סגרו את התיק כי לא עלה בהן דבר ולכן סגרו את התיק, אך מההתרשמות שלי, היא מתקשה לדבר עם זרים, והיה קשה ליצור עמה קשר, והתרשמתי שיש מאבק קשה בין ההורים, ובמצב זה לא תוכל הבת לפתח קשר טוב עם האב. והאבחון ירגיע את הסכסוך. לאם היו טענות קשות והבת צעירה, לא הצלחתי להתרשם מה קורה באמת. אך הדו"חות מהמקלט לא דברו על פגיעה מינית. התרשמתי כי זה יכול להביא להרגעת המערכת. הם לא הלכו לאבחון.

העו"ס השניה לא בקשה להוסיף דבר.

טוען ב"כ האב: יש המלצות להרחיב את המפגש לשעה וחצי, אך הם טוענים שאין להם כח אדם ולכן לא מאריכים לו לשעה וחצי את המפגש. כל התיקים במשטרה נסגרו. מגיש מסמכים לסגירת התיקים, ומוסיף: אף תלונת האישה שהלכה למקלט גם נסגר וגם התיק בנוגע לבת נסגר. האב יכול להוציא את הבת מחוץ למרכז הקשר. זה נקרא מעברים וכן נוכל לנהוג. צריך להוציא את האב מרכז קשר. יש לנו הוכחות והקלטות שהאם מכה את הבת, אך הוא לא עושה זאת לאם כדי שלא לפגוע בבת.

האב עצמו טוען: טענת האם למסוכנות כנגדי נדחתה לגמרי, אך הטענה שלי כלפי האם לא טופלה כלל שהאם מכה. יש לפתוח הליך פלילי כנגד העו"ס איך לא בדקו האם האמא מסוכנת.

מוסיפה ב"כ האם: יש תסקיר. לא בכדי המליצו על הערכת מסוכנות, וזה יבהיר את התמונה. האם היתה במקלט ואין להוציא ממרכז קשר ללא הערכת מסוכנות. נבקש סיכומים. נבקש לחכות רק עוד חודשיים עד לאבחון, האם תשתף פעולה. האם לא מוכנה לשלם יותר מחצי עלות הטיפול. העו"ס כתבו את כל הפרטים. כנראה שיש סיבה לבדוק, אפילו אם יש חשש לאחוז אחד. זה הגון וטובת הבת. 95 אחוז מהמקרים מאמצים את המלצות התסקיר. לגבי השעה וחצי, אין לנו אמירה בכך. תלוי במרכז קשר, לנו אין התנגדות, אך לא מוכנים למפגשים מעברים ללא פיקוח. יינתן תסקיר משלים.

מוסיפה העו"ס: אני לא אמונה על חששות ילדים בסיכון, הוא יכול לדווח אם חושש שהאם פגעה בבת. באשר להצעה למפגש מעבר, ראיתי שעולים סימני שאלה ומדובר בילדה צעירה ולכן בקשתי אבחון. טענות האם היו קשות, והבת צעירה. חוק הנוער תמך בכך. אם האב ילך לאבחון, אז ניתן לבחון אף מעברים, שלוקח למרכז הקשר ומחזיר למרכז הקשר והזמן קצוב. יש מרכז קשר במטב בנימין אך האב ביקש שימשיך בירושלים.

האם מגיבה: לא מיוזמתי הלכתי לפק"ס אלא בהמלצת עו"ס אחרת, הוא אמר שיש לו שתי נשים בבית וצריך להזין אותן מהפה העליון ומהפה התחתון, בקשתי ממנו שלא יסתובב עם תחתונים בבית והייתי מכסה אותו. הבת תפסה את האב במבושיו והוא לא התנגד ואמר שהיא רוצה אותו. בשירותים הוא משאיר דלת פתוחה ועשה דברים לא שפויים. נישק את הבת בתוך הפה עם רוק. דבר אל הבת כמו אישה, ואמר שהיא תתחתן צעירה, רשום לי הכול. הילדה אמרה שאב חתך אותי בסכין. ליטף אותה בכל מימי מקומות וזה לא ראוי לאב עם בת. השכיב את הבת על אבר המין. אמרו לי שהוא לא שפוי מאז שעבר תאונת דרכים, הוא שותה כדורים. גם עתה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הוא אומר לבת שהוא ינשק אותה וייתן לה. הוא היה אוסף דברים על אבות פדופילים. רצה לספר לי ולא רציתי להקשיב לו. הילדים והנכדים לא בקשר אתו, וזה לא סתם. הכלה מפחדת שהוא יגע בילדים.

עד כאן עיקרי טענות הצדדים ההדדיות באשר להסדרי שהות.

ובכן, בית הדין עיין בתסקיר הרווחה בנימין מיום 28.7.19 ואף שמע את עמדת העו"ס בדיון, ולא השתכנע כי בשלב זה נדרש פיקוח על האב בעת המפגשים בינו לבין הבת.

ונצטט מעט מתוך האמור בתסקיר הרווחה הנ"ל מיום 28.7.19, וכפי יובא להלן:

א. במפגש של האב והבת נצפה קשר חם וטוב. י' שמחה לפגוש את האב וכו' ונראה כי מרגישה בנוח בחברתו.

ב. בסוף הפגישה י' התקשתה מעט להיפרד מהאב והראתה כי איננה מעוניינת לסיים את הפגישה.

ג. להתרשמותנו, שני ההורים אוהבים את י' ורוצים בטובתה.

ד. ישנה התרשמות כי האם נוטה לגוננות יתר על י', מתקשה לאפשר לה להיות עצמאית בהתאם לגילה ויש לה דאגות וחששות רבים למצבה הרגשי של י'. דאגות אלה אינן עולות תמיד בקנה אחד עם ההתרשמות של אנשי המקצוע המלווים את האם, או אנשי המקצוע המטפלים ב'.

ה. כאמור, האם מביעה אמירות קשות על פגיעה מינית מתמשכת של האב בילדה. האם ממשיכה עם אמירות אלה באופן עקבי ובטוח, על אף ש' נחקרה פעמיים בחקירת ילדים ולא עלה דבר בחקירות. בהתאם לחקירות ילדים ש' עברה, עו"ס לחוק הנוער סגרה את התיק לפני מספר חודשים.

ו. האב מצדו, אוהב את י', והקשר עמה משמעותי עבורו. האב מודע לטענותיה של האם ושולל אותן מכל וכל.

ז. האב משקיע בפגישות עם י', מגיע למרכז הקשר באופן קבוע ובזמן. האב מביא לפגישות אוכל עבור י', יצירות ומתנות שונות לעיתים.

ח. כפי שמתואר, נראה כי לנוכח הדיווחים השונים אין עילה להמשך המפגשים במרכז הקשר ויש להרחיב את הקשר של האב ובתו. עם זאת, ההתרשמות היא כי לאם ישנן טענות קשות ומדאיגות אשר יש להתייחס אליהן בכובד ראש. זאת בפרט, לנוכח גילה הצעיר של י' וההתרשמות כי היא מתקשה לשתף בחוויות מעולמה הרגשי ובנעשה בחייה.

ט. כמו כן נראה כי ע"מ לאפשר לאב ולבתו לבנות בהמשך הדרך קשר משמעותי ונקי מתלונות האם כלפי האב, יש להרחיב ולהעמיק את ההתרשמות המקצועית. זאת בכדי שתהיה בידנו תמונה מדויקת ומקצועית על מצבו של האב, בכדי לתת המלצות שיהיו לטובתה של י' וישמרו על שלומה הפיזי והרגשי.

עד כאן הובאו ציטוטים מתוך התסקיר עצמו.

בית הדין קרא שוב ושוב את האמור, ואינו מבין כיצד מתחברים התיאוריים החיוביים על קשר של האב עם הבת, כולל העובדה שטענות האם באשר לפגיעה מינית מצד האב כלפי הבת נחקרו ע"י חוק הנוער פעמיים והם סגרו התיק, עם ההמלצה הסופית של עו"ס הרווחה למפגשי האב עם הבת במרכז קשר.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בית הדין אף שמע בדיון את הסברי העו"ס שנכחה בדיון, ועדין לא השתכנע כי קיימת הצדקה להמלצה למפגשי האב עם הבת במרכז הקשר, ויתואר עוד להלן.

לאור האמור מעלה, אף לא נמצאה עילה להפנות את האב לאבחון למסוכנות מינית. הנימוק המובא בתסקיר הרווחה באשר לצורך באבחון זה, כי "עם זאת, ההתרשמות היא כי לאם ישנן טענות קשות ומדאיגות אשר יש להתייחס אליהן בכובד ראש. זאת בפרט, לנוכח גילה הצעיר של י', וההתרשמות כי היא מתקשה לשתף בחוויות מעולמה הרגשי ובנעשה בחייה", אינו מובן – וכי בגלל טענות אלו נשלול מהאב את זכותו וחובתו לפגוש בבת באופן תקין, אף שטענותיה נחקרו בחוק נוער פעמיים והם החליטו לסגור את התיק אצלם?

אף הנימוק הנוסף האמור בתסקיר לכך, כי:

"כמו כן נראה כי ע"מ לאפשר לאב ולבתו לבנות בהמשך הדרך קשר משמעותי ונקי מתלונות האם כלפי האב, יש להרחיב ולהעמיק את ההתרשמות המקצועית"

נימוק זה אינו מובן – שהרי אנו יודעים שחקירת חוק נוער (פעמיים) לא הרגיעה את האם, אף שהם סגרו את התיק, והיא ממשיכה לטעון שהאב פוגע מינית בבת, אזי מדוע קיים סיכוי שבדיקת מסוכנות מינית של גוף אחר כן תשכנע את האם שהכול בסדר?

נזכיר כי בתסקיר נאמר גם כי:

"ישנה התרשמות כי האם נוטה לגוננות יתר על י', מתקשה לאפשר לה להיות עצמאית בהתאם לגילה ויש לה דאגות וחששות רבים למצבה הרגשי של י'. דאגות אלה אינן עולות תמיד בקנה אחד עם ההתרשמות של אנשי המקצוע המלווים את האם, או אנשי המקצוע המטפלים ביי"

ואולי זו הסיבה שהאם כה לחוצה וטוענת כל העת כלפי פגיעה מינית של האב בבת, ומדוע כדי להרגיעה אנו נוקטים צעד דרסטי כלפי האב ומפנים אותו לבדיקה למסוכנות מינית ושוללים ממנו כבר זמן ממושך את הזכות לפגוש בבתו באופן מקובל?

בית הדין לא יוכל לאשר המלצות עו"ס רק על סמך אינטואיציה של עו"ס הרווחה כי יש חשש לפגיעה מינית של האב בבת, לאחר שהסוגייה כבר נחקרה פעמיים בעו"ס חוק נוער, שהם הגוף האחראי לבחון זאת, והתיק נסגר שם.

כאמור מעלה, בית הדין העלה בפני העו"ס את האמור בתסקיר, כי טענות האם לפגיעת מינית מצד האב בבת נחקרו בעו"ס נוער והתיק נסגר לפני כמה חודשים, והקשה, מדוע האב לא יפגוש בבת באופן מקובל.

וזו הייתה תגובתה של העו"ס בדיון שהתקיים:

אף שבחקירות ילדים לא עלה דבר, אך אין לי מספיק לדעת מה קרה. חקירות ילדים סגרו את התיק כי לא עלה בהן דבר, ולכן סגרו את התיק, אך מההתרשמות שלי, היא מתקשה לדבר עם זרים, והיא קשה ליצור עמה קשר, והתרשמתי שיש מאבק קשה בין ההורים, ובמצב זה לא תוכל הבת לפתח קשר טוב עם האב. והאבחון ירגיע את הסכסוך. לאם היו טענות קשות והבת צעירה, לא הצלחתי להתרשם מה קורה באמת. אך הדוחות מהמקלט לא דברו על פגיעה מינית. התרשמתי כי זה יכול להביא להרגעת המערכת. הם לא הלכו לאבחון.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ובית הדין לא מוצא בכך כל אינדיקציה לחשש לפגיעה מינית בבת, מלבד אינטואיציה של העו"ס, שאולי חששה לקחת על עצמה את האחריות להוציא את האב ממפגשים ממרכז הקשר. טענת העו"ס כי האבחון עשוי להרגיע את המערכת, אין בה הצדקה לשלוח אב לאבחון למסוכנות מינית, על כל ההשלכות שבדבר, כשאין לכך כל צורך אמיתי. כאמור מעלה, בית הדין אף משוכנע כי אבחון זה לא ירגיע את האם, כשם שחקירת עו"ס חוק נוער והחלטתם לסגור את התיק לא הרגיעו אותה.

ברם, מתפקידו של בית הדין לקחת אחריות ולהכריע, וכך ננהג.

לא סוד הוא כי לאחרונה, אנו עדים לתופעת תלונות של אימהות רבות כלפי אבות, שהם פוגעים מינית בילדיהם, מה שמכונה לאחרונה "דוקטרינת האב הפדופיל", ואמנם, כשקיים חשש מבוסס, מחובתנו לבחון זאת היטב, וכך אנו נוהגים כשמתעורר צורך, בתיקים שונים. אך כשהחשש כבר נבדק ולא נמצא נכון, כגון מקרה דנן, האם אף אז לא יהיה זכאי האב לפגוש את ילדיו (ובנידון דנן, בתו) באופן מקובל ומשוחזר, רק בגלל שהאם לא רגועה וממשיכה להלין כנגדו? לא נוכל לקבל מצב שכזה, שאחריתו מי יישורנו.

וראו אף האמור בתמ"ש 22078-03-18 מ.ר. נ.ס.ס. (פורסם בנבו), שם השווה בית המשפט טענות שווא של ניכור הורי לטענות סרק של התעללות מינית ("דוקטרינת הפדופיל"), שנטענות לעיתים כדי להביא לניתוק קשר בין הילד להורה אשר נטען שהוא פגע בילד. מטעם זה, קבע שיש לפסוק הוצאות משפט בסכום גבוה. במקרה הנדון שם, וגם בשל הדרך בה האם ניהלה את המשפט, חויבה האם לשלם לאב הוצאות משפט בסך 20,000 ש"ח.

נעיר – זו בתם היחידה של הצדדים שבאה לעולם לאחר טיפולי פוריות, וכי נוכל לשלול מהאב את הקשר הטבעי עם בתו היחידה מנישואין אלו, רק בשל טענות האם שנשללו בחקירה מקצועית, ורק בשל אינטואיציה וחשש לא מבוסס של העו"ס?

למעשה, לשאלת בית הדין, אף עו"ס הרווחה הסכימה בדיון כי יהיה ניתן לאפשר לאב מפגשים במעברים במרכז הקשר, קרי – שהאב יאסוף את הבת ממרכז הקשר וישיב אותם לשם בתום הביקור המוקצב. כך שנראה שאף היא מבינה שאין צורך בפיקוח הדוק על הקשר שבין האב לבת.

משכך, בית הדין מחליט להוציא את המפגשים בין האב לבתו ממרכז הקשר, והדבר יבוצע בהדרגה, לשם שמירת טובת הבת.

בשלב ראשון, מרכז הקשר יכינו את האב והבת למפגש פתוח שלא במרכז הקשר. במסגרת הכנה זו, האב יוכל לצאת עם הבת למפגשים פתוחים מחוץ למרכז הקשר, כאשר הוא יאסוף את הבת ממרכז הקשר, ישהה עמה כשעה וחצי מחוץ למרכז, ולאחר מכן ישיב אותה למרכז הקשר.

ההכנה הדרגתית זו תארך כחודש ימים, ולאחריה האב יחל לפגוש בבת באופן חופשי וללא מרכז קשר.

בשלב שני, האב יפגוש את הבת פעמיים בשבוע, בימי שני וחמישי, למשך 3 שעות בכל פעם, וללא לינה.

הסדר זה (שלב ב) יימשך 3 חודשים, ולאחר מכן, בשלב שלישי, מלבד המפגשים הדו-שבועיים תשהה הבת עם האב בכל שבת שניה, כמקובל.

ההחלטה הנ"ל באשר להסדרי שהות הינה זמנית במהותה (ככל החלטה באשר להסדרי שהות שעתידי להתברר לפי הצורך), ותיבחן בעוד כשנה בשנית, במידה ויתעורר צורך אמיתי לכך.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

נזכיר כי האב מבקש שהבת תהיה בשבת חתן פרשת וישלח, כל השבת. ושבוע קודם זו הנחת תפילין.

ב"כ האם מגיבה שהאם מתנגדת למפגש עד לבדיקת מסוכנות, וכל שכן לשבת. יש המלצה ברורה למרכז קשר, ולא ניתן שייקח את הבת לכל השבת. ואף לאירוע הקצר לא נסכים עד לבדיקת מסוכנות.

לאחר הפעלת שיקול הדעת ולאור האמור מעלה; בית הדין לא מאשר כעת לאב לקחת את הבת לשבת בר מצווה, אך מאשר לו לקחת את הבת לאירוע המשפחתי של הנחת תפילין לילד בר מצווה.

בית הדין לא סבור שיש פגם בכך שהבת תפגוש שאר קרובי משפחתה ושהם יפגשו אותה. האב ישיב את הבת בתוך 4 שעות מעת לקיחתה. היתר זה לאב הוא אף אם הבת תפסיד שעות גן לשם כך.

למותר לציין כי כל הפרת החלטה זו באשר להסדרי שהות, עלולה לגרור פסיקת הוצאות משפט בשל הטרחת המערכת לחינם.

מזונות

טוענת ב"כ האם: הגשתי בקשה למזונות זמניים. הוא לא משלם כלום למזונות, אבקש מזונות זמניים.

מגיב האב: יש לי תביעה על האם על השכירות.

מוסיף ב"כ האב: אין עדיין הסכם גירושין ולכן לא ניתן לפסוק מזונות. אז נסגור גם את ענין המיטלטלין ואף יתכן והוא יבקש משמורת על הבת. האם מקבלת הבטחת הכנסה, ואם היא תקבל מזונות היא לא תקבל הבטחת הכנסה. יש לה ממה לפרנס את הבת, הבת בסדר. האם מסרבת לקבל דברים לבת.

ב"כ האם טוענת: האם מעדיפה מזונות מאשר הבטחת הכנסה, שהיא מגבילה אותה.

האב משתכר לחודש כ 3500 ש"ח כהצהרתו, טוען שעובד היום 50 אחוז באגד, וכן משלם שכירות בסך 5500 ש"ח.

עד כאן עיקרי טענות הצדדים ההדדיות באשר לפסיקת מזונות ועיקרי התנהלות הדיון.

ובכן, באשר לפסיקת המזונות, בית הדין סבור כי אין סיבה שהאב לא ישלם מזונות הבת כמקובל, טענות האב לאי תשלום מזונות, לא שכנעה את בית הדין כי האב אינו צריך או לא יכול לשלם מזונות הבת. אף הטענה שהאב פנסיונר (אגד), אין בה כדי לגרוע ממזונות הבת, וימצא האב דרך להשתכר עוד (מעיסוקו כנהג) או לעבור לדירה זולה יותר בשכירות, כדי לפרנס אף את בתו.

משכך, בית הדין קובע כי האב ישלם מזונות הבת בסך 1200 ש"ח לחודש, וכן מחציות הוצאות בריאות חריגות וחינוך חריגות. בית הדין סבור כי סך זה אמור לספק את צרכי הבת, ואף לאב ייותר דמי סיפוקן.

ברם, תשלום המזונות מותנה בכך שהאם לא תערים כל קושי במפגשי הבת עם האב כפי שנקבע בהחלטה זו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

במידה והסדרי שהות אלו יופרו מכל סיבה שהיא, בית הדין ישקול צמצום חיוב המזונות או הפסקתו.

הוראות נוספות

הצדדים מסכימים כי נמצאים ברשות האב חפצים שונים של האישה.

טוען האב: כל הדברים של האישה אצלי בבית. 2-3 חדרים תפוסים מדברים של האישה.

ב"כ האישה מגיבה: יש בקשה של האם לתאם עם האב.

האב מגיב: יום שלישי או ששי בבוקר היא יכולה לבוא אחרי 7.15 בבוקר.

טוענת ב"כ האם: בהחלטה מיום 5.2.19 נאמר שהאב ישיב לה את החפצים. נבקש שהם ישלמו מוביל חצי חצי. היא תביא מוביל.

ובכן, באשר לנטילת הציוד ע"י התובעת מבית הנתבע; נעייין בפסק הדין מיום 5.2.19 שאישר את הסכמת הצדדים בזו הלשון:

הבעל ישיב לאשה בתוך 20 ימים את כל חפצי הבת ואת חפציה של האישה כולל מיטלטלין שלה שהיו לה קודם הנישואין.

כך שלא משתמע מכך האם על התובעת מוטלת החובה לאסוף את החפצים (שהם רבים) מביתו של הנתבע, או שמחובתו להביא אותם לבית התובעת.

משכך, ועל דרך הפשרה, ובהתאם לדברי הרא"ש שנפסקו בשו"ע חו"מ סימן יב סעיף ה ("יש כח לדין לעשות דין כעין הפשרה במקום שאין הדבר יכול להתברר, ואינו ראוי להוציא הדין חלוק מתחת ידו בלי גמרה") וע"פ האמור בסמ"ע ס"ק יב, בית הדין מחליט כי עלות ההובלה של המוצרים מבית האב לבית האב, תשולם בשווה ע"י שני הצדדים, וכפי הצעת האם.

ברם, האחריות להביא את ההובלה תהיה על התובעת, ולכך הסכימה אף ב"כ התובעת, ובאותו יום של ההובלה, הבעל ישלם לה את מחצית סך העלות, בכפוף להצגת קבלה שניתנה לה מאת המוביל.

בית הדין קובע כי התובעת תופיע עם המוביל לקחת את חפציה ביום שלישי הקרוב 3.12.19, משעה 7.15 בבוקר והלאה, עד שעות הצהריים.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום ל' במרחשון התש"פ (28/11/2019).

הרב יעקב מ' שטיינהויז

הרב מאיר קאהן

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה